СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LIII. Ч. 244. НЮ ЙОРК і ДЖЕРЗІ СИТІ, четвер, 13-го грудня 1945. No. 244. NEW YORK and JERSEY CITY, Thursday, December 13, 1945. VOL. LIII.

ТРИ ЦЕНТИ в ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 4-0807 THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA FIVE CENTS ELSEWHERE

ФОРД ПЛЯНУЄ РІЧНУ ПЛАТНЮ ДЛЯ СВОЇХ РОБІТНИКІВ

Підприємство Форд Мотор Компані в Дітройті обдумує плян завести річну платню для своїх робітників, замісць дотеперішньої системи платити від години. Коли взяти під увагу разом систему платити кару за незаконний страйк і встановлення річної платні, то це вважається за революційну переміну в робітничих справах, як про це згідно висловлюються коментатори. Урядовці Форда провели ввесь день на дискусії над обома предложеннями і цілий плян має бути незабаром оприлюднений. Має це бути відповідь підприємства на згоду юнії, щоб можна накладати кари на робітників, які викликають незаконний страйк.

КРАЄВИЙ СТРАЙК У СТАЛЕВІМ ПРОМИСЛІ 14. СІЧНЯ 1946.

Юнія Юнайтед Стілворкерс оф Америка, яка обєднує 700,000 робітників в цілім краю, і має осідок у Пітсбурґу заповіла вихід на страйк 14 січня 1946 р. Згоду на викликання скрайку дали вже члени юнії загальним голосуванням по своїх 175 місцевих відділах перед двома неділями. Страйк не діткне фабрик Форда, хоч це підприємство має свої власні залізні гути, бо його робітники належать до юнії автомобілетих робітників.

ПЕРЕМОГА ЮНІЙНОЇ СПРАВИ В КОНҐРЕСІ.

У палаті репрезентантів відкинено 200 голосами проти 182 пропозицію у законопроекті Мея-Арендса, в справі наладнання непорозумінь між підприємцями й робітниками, щоб на юнії накладати кари на випадок, як вони зломлять контракт. Внаслідок такого становища палати, нема виглядів, щоб перейшов в цій конгресовій сесії законопроект Нортона, опертий на жаданню президента Трумана, щоб вчасі непорозумінь була встановлена рада для устійнення фактів у спорі.

З КАЛІФОРНІЇ ДО НЮ ЙОРКУ ЗА ПЯТЬ І ПІВ ГОДИНИ.

Надфортеця Бі-29 перелетіла з Бурбенк у Каліфорнії до летунського поля Флойд Бенет Філд під Ню Йорком упродовж 5 годин і 30 мінут. Є це простір 2, 464 миль. Ще не устійнено урядово точного часу перелету.

ПІВТОРИ ТИСЯЧКИ НІМЕЦЬКИХ НАУКОВЦІВ ПРИВЕЗЕНО В АМЕРИКУ.

Упродовж останніх пяти місяців прибуло потайки до Америки півтори тисячки німецьких науковців і високо вишколених техніків, щоб помогти Злученим Державам використати німецькі винаходи для розвитку промислу і военної зброї. Це оприлюднено у Вашинґтоні у звязку з тим, що різні федеральні аґенції, головно Адміністрація Чужиної Економії і Рада Военної Продукції зажадали від департаменту війни передати їм німецьких знавців для їхньої потреби. Кажуть, що негайно після війни забрала значну кількість німецьких знавців Росія, меншу Анґлія, а найбільше забрали Злучені Держави.

ВОЛ ПОРІВНУЄ СТАЛІНА З ГІТЛЄРОМ.

„Західний світ стоїть тепер лице в лице з вояовником Сталіном так само, як стояв проти Гітлєра" — так пише містопредсідник Американської Федерації Праці Метю Вол в журналі Америкен Фото-Енґрейвер. Вол пригадує, що після приходу Гітлєра до сили в 1933 журналісти старалися відкрити наміри Гітлєра і найшли їх в книжці „Майн Кампф". Там вітверто було сказано, чого Гітлер хоче. Сталін не оповіщує своїх намірів, але все поступає так, начеб то інші держави підготовляли війну і тому він готовиться до бою. Це він нераз заявляв і тому журналісти не повинні його заяв іґнорувати — думає Вол. Він виказує на прикладах Польщі, Болгарії і цілої Східної Европи, як Сталін все інакше поступає, ніж заявляє і в тім полягає його пропаґанда щоб закрити програму всесвітної аґресії.

СУВЕРЕННІСТЬ ЦЕ ПЕРЕСТАРІЛЕ ПОНЯТТЯ, КАЖЕ ФУЛБРАЙТ.

У теперішній ері атомової бомби державна суверенність це перестаріла справа — такий погляд висловив сенатор Дж. Вилйем Фулбрайт у промові, виголошеній на зібранню Американського Фармацевтичного Товариства в Ню Йорку. На цій підставі Фулбрайт домагається, щоб конференція міністрів Трьох Потуг у Москві призадумалася над обмеженням узброєнь, а контролю над атомовою силою щоб перебрала Орґанізація Обєднаних Держав.

Бирнс їде до Москви з пляном скликати мирову конференцію

Секретар стейту Джеймс Ф. Бирнс виїхав літаком до Москви на конференцію міністрів закордонних справ Злучених Держав, Англії й Советів на 15. грудня. Перед виїздом він заявив, що предметом нарад має бути скликання мирової конференції для устійнення границь після останньої війни; дальше котроля атомової бомби і наладження непорозуміння над Іраном. Не виключені теж інші важні справи. Бирнс передбачує невдачу або недостачу часу на наладнання всіх справ і тому заповів наступну конференцію міністрів Трьох Потуг на 15. березня у Вашингтоні. Він згадав теж, що у Москві може зайти мова про непорозуміння в балканських державах.

У БРАЗИЛІЇ ДУТРА ВИХОДИТЬ ПЕРЕМОЖЦЕМ ПРИ ПРЕЗИДЕНТСЬКИХ ВИБОРАХ

Як звідомляють з Ріо де Жанейро, при обчисленню голосів з президентських виборів ґенерал Енріко Ґаспар Дутра уже дістав понад два міліони голосів, а ґен. Едвардо Ґомес половину з того. Хоч ще мають обрахувати яких три міліони голосів, то загально вірять, що Дутра буде вибраний президентом. Передбачують, що ще комуністичний кандидат дістане пів міліона голосів.

ВАШИНҐТОН ПРОГОЛОШУЄ ПЛЯН ДО ВІДБУДОВИ НІМЕЧЧИНИ

Секретар Бирнс перед своїм виїздом до Москви оприлюднив плян відбудови Німеччини, який обіймає три періоди: теперішній, у якому Америка хоче лише не допустити до недуг і голодової смерти; наступний період, що зачнеться мабуть з весною, для видужання з теперішнього положення; третий період буде такий, що німці будуть могли осягнути правильний стан прожитку, але цей час установить Аліянтська Контрольна Рада.

ДЕПАРТАМЕНТ ФЛЬОТИ ЗНАВ ПРО ВІЙНУ З ЯПОНІЄЮ ВЖЕ 4. ГРУДНЯ 1941

Вчасі переслухань в спільній Конґресовій Комісії Перл Гарбору виявлено, що вже 4. грудня 1941 року, отже на три дни перед нападом на Перл Гарбор, департамент фльоти мав у руках вістку про намір викликати війну між Японією й Злученими Державами. Ця вістка прийшла з переловленої японської депеші, у якій було сказано: „Війна проти Америки, війна проти Британії, війна проти Нідерляндської Індії, за миїмком миру з Росією".

Не можуть відшукати „різуна" України, Еріха Коха, що десь укривається

Бракує між военними злочинцями на суді в Норемберзі чи не найбільшого злочинця, коли іде про масові морди невинних людей. Тим злочинцем є Еріх Кох — „гавляйтер" України. За його влади вимордувано 10,000,000 людей в Україні, як каже советський прокуратор. Аліянти шукають за ним уже 22 місяці, але не можуть його знайти.

СКАНДИНАВЦІ ПРОТИ ЗАХІДНИХ БЛЬОКІВ, ЩОБ НЕ ДРАЗНИТИ РОСІЇ

Усі британські та американські проекти щодо цього, щоби збудувати в Европі західний бльок малих держав, засуджені на невдачу. Таке заповідає С. Л. Солцберґер, кореспондент часопису Ню Йорк Таймс, відвідавши скандинавські краї. Каже, що говорив про цю справу з міністрами заграничних справ Швеції, Норвеґії, Данії та Фінляндії й всюди дістав одну і ту саму відповідь. Всі вони проти цього, щоби творити якусь „географічну коаліцію". І у всіх них одно й те саме розумовання: Не хочуть того тому, щоби не дразнити Советського Союзу. З тим мабуть погодилась уже і Франція, що теж була за західнім бльоком, у якому вона, з природи річи, відгравалаб на европейському континенті першу ролю. Як відомо, советська преса атакує вже від давгого часу всі проекти творення „західного бльоку", „атлянтійського" чи „скандинавського". До цього Солцберґер ще додає, що скандинавські краї хотілиб жити з Советами в приязни, але побоюються нового російського „динамізму". Норвеґія тепер уже граничить з Советами. Данія має советські війська під боком. Швеція є на чорній місті Кремлю. А Балтик є вже так якби в руках Советів. Супроти цього нема дива, що малі скандинавські держави залякані.

СОВЄТИ І ТУТ ЗАГОРОДИЛИ І ПЕРЕМОГЛИ

Британія та Злучені Держави були змушені знов уступити Советам в справі Ради Тростісів О. О. Д. і та справа буде предложена Асамблеї Організації Обєднаних Держав, що збереться на наради 1. січня 1946.

ПРОТИ АМЕРИКАНСЬКО-БРИТІЙСЬКОЇ ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО ПАЛЕСТИНИ

Палестинська Арабська Рада заявилася проти співпраці з Англьо-Американською Комісією, що має розсліджувати справу Палестини.

Чи ЩЕ ДОВГО БУДУТЬ СХИЛЯТИ ГОЛОВИ?—Ця сцена представляє японський парлямент, що тепер радить, у хвилині, коли японський цісар відчитує престольну промову. Як бачимо, члени парляменту слухають її з похиленими головами. Це перший раз дозволено таку сцену відфотографувати.

В НОРЕМБЕРҐУ ВИЯВЛЯЮТЬ ДАЛЬШІ ЗЛОЧИНИ НАЦІСТІВ ПРОТИ ЛЮДСКОСТИ

На розправі проти націстівської верхівки за военні злочини виявлено документи з архівів Альфреда Розенберґа, націстівського теоретика і міністра для східних територій. В тих архівах знайдено військовий документ, в якому за згодою Гітлєра пропонується забрати до Райху з Польщі й Советів від 40 до 50 тисяч дітей у віці від 10 до 14 років, і там їх залишити, вивчивши їх на фахових робітників. Розенберґ спочатку противився тому, бажаючи піднести вік від 15 до 17 років, але погодився, як дізнався, що це відповідає плянам Гітлєра. Таким чином хотіла націстівська верхівка ослабити фізично завойовничі краї й зменшити їхній природний приріст, як теж й їхні промислові можливости. Уся-та політика була частиною тої екстермінаційної програми, що була пристосовувана вцілости до жидів, а в дальшому і до поляків та чехів. Усі ті народи мали бути гельотами, невільниками на службі пануючої німецької раси. А було це виконуване теж у згоді з армією, у всіх її родах, та з поліцією. згл. Ґестапом. Справу вживання робітників-невільників вирішено, як виходить з документів, ще 23. травня 1939 року. Дня 4. жовтня 1943 року Гімлер говорив, що він не дбає, скільки згине з голоду чи висилення „російських жінок", бо йому треба знати тільки те, чи вони викопали проти-танкові рови.

АЖ ПЛАКАЛИ, ЯК ГЛЯДІЛИ НА „СТАРІ ЧАСИ".

Міжнародний Мілітарний Трибунал зарядив показ націстівських фільмів, в яких виступали ті націстівські верховоди, яких тепер судять як военних злочинців. Це фільми, що показують „верх слави" підсудних, коли вони зявлялись на масових маніфестаціях в пестрих уборах, повні декорацій, серед музики і хмари націстівських прапорів. Мабуть судді та ті, що приглядаються розправі, хотіли пізнати, як це тепер поділає на тих колишніх бутних верховодів, що тепер сидять на лаві обвинувачених в простій одежі й як кримінальники. Згідно з тим, що звідомляють американські кореспонденти, то не було видно на підсудних нічого такого, що вказувалоб, що вони цього відрікаються, чи вважають, що це було щось зле. Навпаки, вони були дуже вдоволені з фільми, раділи як малі діти, а деякі плакали, що все те минулось. Гес не міг витримати зі зворушення, як побачив свій образ, і стискав постійно руки якби до оплесків. А підчас перерви Герман Ґерінґ мав сказати, що сам ґенеральний прокуратор, Роберт Г. Джексон, певно захотів би стати членом націстівської партії, якби так йому показали цілі такі фільми, а не тільки виїмки.

ПАТОНОВИ ПОЛЕКШАЛО.

Дружина ґен. Джорджа С. Патона мол., що прибула до Гайдельберґу з Злучених Держав, застала його вже при притомности. Теж уступив дещо й параліж. Наслідки фатального автомобілевого акциденту залишаться, та пані Патон певна, що серце „старого", що вже витримумало не одну скруту, видержить ще й це, та що ґенерал видужає.

ЗАБЕРУТЬСЯ З СИРІЇ.

Франція втратить Сирію і забере звідтам свої війська. Тепер іде тільки, як вратувати її престіж. Сирія і Лебанон будуть згодом звільнені не тільки з французьких, але й з британських військ, і остануть під контролею Орґанізації Обєднаних Держав.

НЮФАВНДЛЕНД ДІСТАНЕ САМОУПРАВУ.

Тому 12 років Нюфавндленд втратила свою самоуправу немогучи виконати своїх фінансових зобовязань, а властиво через політичну корупцію. Та тепер дістане її назад в нагороду за те, що добре списалася в часі війни. Британський уряд привертає їй знов права домінії.

ВРАТУВАЛИ 5,000 ЛЕТУНІВ.

Французьке підпілля вратувало 3,000 американських летунів і 2,000 британських, яких літаки розбились на европейскім континенті. За кождого виратованого летуна втратив життя хтось з французьких чи нідерляндських мужчин і жінок, що помагали їх ратувати. Тепер уряди Британії й Злучених Держав відзначувати тих людей, що ратували.

НЕ ДОГОВОРИЛИСЬ.

Іранський уряд не може договоритись з советським урядом у справі заведення порядку в північному Ірані, де вибухло повстання на території, де находяться советські війська. Та справа буде мабуть обговорена в часі нарад заграничних міністрів „Трьох Потуг", що відбудеться в Москві. Якщо не буде якоїсь згоди, то заповідають, що Азербейджан відпаде від Ірану.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 597—7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582

ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.		SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy.	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
Число з суботи (з англійською Частиною):		Saturday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	$2.50	One year	$2.50
На пів року	$1.50	Six months	$1.50
В Джерзі Ситі і Заграницею:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$2.75

За оголошення редакція не відповідае.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

НОВА КИЖКА: ТАРАС ШЕВЧЕНКО — ПОЕТ УКРАЇНИ

Заходами Українського Народного Союзу появилась англійською мовою ще одна книжка, якої появу витаємо з найбільшою радістю, бо брак її давався кожному з нас відчувати, коли приходилось поширяти відомости про Україну та український нарід. Так є, що досі не було книжки, що булаб присвячена найкращому представникови українського народу і ґенієви України — Тарасови Шевченкови. Та тепер уже вона є, як це бачимо з нинішного оголошення в нашій ґазеті.

Отже маємо вже книжку про життя і діяльність Тараса Шевченка разом з перекладами зразків його поетичного ґенія. Маємо такі твори Шевченка в анґлійській мові, що виявляють його благолодну душу, його високі моральні цінности, його гуманність, а заразом і його політичний світогляд з протестом проти тої неволі, в якій знайшлася Україна.

Книжку ту написав Кларенс А. Манінґ, професор Колюмбійського Університету в Ню Йорку. Імя автора є добре відоме американсько-українському громадянству. Знаємо, що тут мається до діла з людиною, що присвятила десятки років студіям словянських мов і літератур, а Шевченка зачала перекладати вже тому яких 20 років. Значить, що аж десятки років праці й підготовки зложились на те, що рік тому появилась Українська Література проф. Манінґа, а тепер його праця про Шевченка.

„Рідко буває, щоб якийсь поет випив повну чашу горя, в такій мірі, як Шевченко, й рідко трапляється, щоб якась людина була в такій повноті втіленням усіх змагань свого народу" — пише проф. Манінґ про Шевченка на самому вступі. „Але то не є все", пише він далі, „Шевченко як артист і мислитель заслугує на те, щоб цілий цивілізований і демократичний світ з симпатією його приняв і зрозумів; він заслугує на це як представник свого люду, народу з 40 міліонів, що ще й досі не осягнули тої незалежности, до якої вони від так давна змагають; він заслугує на це сам собою, за свої власні писання, бо про нього можна справедливо сказати, що це один з таких людей, що апелюють до всього людства, до всіх терплячих і подоптаних, до всіх жертв несправедливости і гнету, де вони не знаходилисяб".

Ще підкреслив проф. Манінґ на вступі, що така є дивна доля, що в різних підручниках світових літератур є тільки незначні згадки про Шевченка, а зате є там повно „фантастичних похвал" для малих письменників інших народів, хоч навіть уже за життя Шевченка були такі критики в Росії, що ставили Шевченка „вище Пушкіна і Міцкевича за його майстерну мову і за глибину та щирість ідей". Та Шевченко, пише проф. Манінґ, „видержував пробу часу і заслугує на належне йому признання в світі, спеціяльно в нинішніх часах . . .".

БЕЗРОБІТНІ ВЕТЕРАНИ

Число безробітних ветеранів зростає швидко по цілому краю. Це діється тому, що останними тижнями прибуло більше перевозових кораблів і демобілізація поступає швидше. Як показують цифри, кожного місяця приїздить в Америку по міліонови й чверть вояків. Ніщо дивного, що для них не можна мати готової праці.

Нема як закривати і цього факту, що й страйковий рух багато причиняється до недостачі праці для ветеранів у таких осередках як Дітройт або Сан Франсиско. Страйк потягає за собою не лише замкнення фабрик, обнятих страйком, але теж й інших робітень, які достарчають різні матеріяли до таких фабрик, бо як нема збуту, нема й роботи. Крім цього стало звісним, що платня невсюди така, як була вчасі війни. Отже ветерани відмовляються ставати до праці за малу платню. В деяких містах, як от у Пітсбурґу, ветерани не хочуть ставати до надто важкої праці в фабриках заліза або в майнах.

Загалом ветерани не хочуть брати якоїнебудь праці, а дивляться на те, яка їхня будучність. Значить, вони волять постійну працю, а не таку, яка може покінчитися кожного дня чи тижня. Тому вони відмовляються ставати до роботи денебудь. Що правда, ветерани мають тепер на чім оперти свої жадання. Майже кожний з них перейшов у війську якусь фахову школу і многі з них мають вищі вимоги. Підприємці, які дають ветеранам роботу, згідно стверджують, що ветерани це знамениті робітники. У них вироблене почуття відповідальности і бажання виконати роботу точно, на військовий лад.

Трохи складніше є положення ветеранів, які при війську дослужилися ранги офіцира, поставали лютенантами, капітанами, майорами, а до війни були звичайними робітниками, клерками, тощо. При війську мали платню і по 300—400 долярів, а тепер приходиться їм ставати до механічної чи якої іншої „простої" роботи і то з меншою платнею. Тому зпочатку такі ветерани отягаються, поки не побачуть, що нема ніщо іншого і треба погодитися з долею. Трудноці ще повстають з того, що багато вояків пішли до війська, а повернувши домів як герої, поженилися. Для жонатих ветеранів треба більшої платні, а тут готових відповідних робіт з вищою платнею обмаль. Такі і тим подібні справи утруднюють приміщення ветеранів при роботі. Цею справою займаються федеральні бюра посередництва праці і саме вони мають з цим найбільше клопотів.

Микола Чубатий.

Просоветські маневри в Америці

Маневри це не справжня війна; це тільки вправи до майбутньої війни. Це випробування терену до атаки та оборони. Маневри улаштовує армія теж в спокійні часи, щоби в часі війни повести акцію справно та з досвідом, одначе частіше улаштовує армія маневри в різних теренах, коли є загроза війни і потреба мати свіжий досвід з тереном, людським матеріялом та новочасною зброєю. Недавно читали ми в пресі донесення, що команда канадійської армії улаштовує в найближчім часі маневри в північних підбігунових пустарях, бо по думці військових знавців нині можлива є атака на Канаду з півночи, від сторони бігуна, з тамтого боку гемісфери, себто зі Сибіру. Уліпшеня летунства, випробування советських летів понад бігун можуть, видно робити такий напад на Канаду правдоподібним, коли команда армії улаштовує такі маневри в цих лісистих, підбігунових пустарах, де милями не має живої душі.

Просоветські сили поза Советами.

Маневри улаштовує не тільки Канада для самооборони, маневри нині улаштовує теж советська армія для атаки, улаштовують їх також кадри просоветські, розкинені по всіх країнах світа, щоби карно стати до акції на розказ з Кремля, коли прийде слушний час. Нині офіційно немає Третього Інтернаціоналу, одначе приказі до прихильників Советів та до їх прибудівок приходять якось немов самочинно. „Незорґанізовано" виступають різні просоветські орґанізації до тренінґу, а ціль їх одна й тасама — зробити атаку Советів на демократичні держави можливо найбільше справною та удатною.

Певно, що до війни поміж державами демократії та диктаторської советської Росії далеко. Тай мало хто собі такої війни бажає. Одначе всі познаки на землі та на небі говорять, що такий конфлікт назріває. Миролюбиві люди працюють на різні способи, щоби до такого зудару не прийшло. Проте політичне положення не віщує, що напевно дасться оминути катасторфи, що сталаб найбільшою катастрофою в історії людини зогляду на новочасну зброю, зокрема приміненія атомової зброї.

Тому не диво, що на всяку евентуальність приготовляються і держави демократії, горячкові приготовання воєнні веде советська Росія. Поза Советами працюють всякої масти прихильники червоної диктатури, щоби диверзійною акцією ослаблювати противника. Не має сумніву, що найкращим способом є присипляти світ демократії запевненнями, що йому нічого не погрожує.

Хотілиб розброїти Америку.

Це загальна, так сказатиб, чисто політична, тактика просоветських елементів за морем запевняти Америку, що її ніщо не грозить. Тому Америка повинна якнайскорше забрати свою армію з Европи, з Азії, розвязати армію, а хлопців, всіх без виїмку, розпустити на „ґуд тайм". Ось зближається Різдво й вони повинні зажити різдвяних настроїв в дома, серед своїх.

Політична тактика комунофілів радить також видати негайно секрет атомової бомби Советам; нехай і вони знають, як робити знаряддя смерти на Америку чи Англію. Пощо Советам того секрету, коли вони миролюбиві та не задумують ніякої затії, комунофіли не говорять. Не говорять вони, що атомову зброю радше належало би поставити поза законом та нікому такого секрету не видавати для продукції тої страшної зброї. Навпаки вони виразно радять видати її Советам та другим державам. Тих других держав вже практично немає, бо Англія є немов співпосідачем цього секрету, а інші держави не мають нині матеріяльних засобів для виробу такої зброї.

Комунофіли та советофіли в Америці радять також Америці не заряджувати постійного військового вишколу молоді, дарма, що в Советах все від дитини шіснацятьлітної є під зброєю, та що Совети є нині наділі одним військовим обозом.

Не перечимо, що також багато американців - несоветофілів в своїй неорієнтованости є теж проти військового вишколу молоді, багато є за вицофанням американської армії з Европи, але це є ці наївні люди, що минулої війни довели до проґавлення добутої перемоги та до цілковитої програми мира. Зрештою це люди, часто високо гуманітарні, які не розуміють безоглядности Советів, що їх тільки одна фізична сила може тримати в сякій такій міжнародній приличности.

Та біля тих американців пацифістів на терені Америки ділає зовсім виразна якась укрита рука, яка випробовує всякі можливости поставити просоветські елементи в Америці в змобілізоване поготівля, корисне в результаті тільки тля Советів та на шкоду Америки.

Словяни та прихильники червоного Китаю.

Ми вже свого часу згадували про словянський советофільський конґрес, що виніс резолюції, корисні тільки для противника Америки, хто ним не був би, а напевно шкідливі для Америки. В тих резолюціях говорилося про потребу розброїти Америку закиненням всякого військового вишколу, виданням секрету атомової бомби всім, отже практично Советам. Говорилося там про розвязання конґресової комісії, що слідкує за такою саме неамериканською діяльністю просоветських елементів. Отже конґресовці радили навіть приспати чуйність американського громадянства. Може й не всі учасники того зїзду здавали собі справу з наслідків таких резолюцій, одначе фактом є, що вони виходять некорисні для беспеки Америки.

Недавно виринула справа американської політики в Китаю у звязку з резиґнацією американського амбасадора в Китаю ґен. Горлія. Амбасадор закинув, що деякі кола, зокрема серед урядовців в департаменті стейту, ведуть виразно політику прокомуністичну, отже прихильну цьому урядови, що колиб прийшов до влади в Китаю, то напевно став би союзником Советів проти Америки. Що така політика веде надто очевидно до загибелі всіх користей, із перемоги Америки над Японією у східній Азії, це аж надто очевидне. Заворушилися комуністи, пішли атаки на амбасадора Горлія. Департамент стейту пікетують комуністичні ґвардисти, домагаючись ще й уступлення секретаря стейту Бирнса. Чи це все в користь Америки? Зафіксування комуністичного панування в східній Азії — Китаю та Кореї — означає викинення звідтам всяких впливів Америки, добутих такими важкими жертвами.

Пробна мобілізація морських сил.

Советофільські елементи пішли ще й дальше один крок у своїх маневрах — вони роблять пробну мобілізацію своїх сил. Істнує в Америці морська юнія всеціло опанована комуністами. Це є юнія персоналу торговельної фльоти. Річ природна, що така юнія в критичний час для держави є всилі прямо спаралізувати мореплавство Америки, колиб члени послухали свого проводу. Юнія ця зарядила одноденний страйк з очевидною ціллю показати свою силу. Цей страйк це унікат досі в історії робітничих рухів Америки, бо це страйк чисто політичний. Юнія морська вийшла на страйк не на це, щоби добути вищу платню, чи кращі умовини праці. Морська юнія вийшла на одноденний страйк на це, щоби приневолити американський уряд негайно відкликати американську армію з Европи. Що морську юнію обходить така військово-політична справа, це друге діло. Напевно американський уряд не тримав би своїх дітей в Европі, колиб не мусів. Не може преціпь американський уряд проґавити дорого добуту перемогу та лишити Европу зовсім на поталу большевизму та на заведення над всіми народами Европи нової диктатури, рівної націстичній диктатурі, за якої поваления свободолюбні люди вели шістьлітну війну.

Відкликання американської армії з Европи всі розуміють як катастрофу для свобідного світа. „Ми ще сяко тако беспечні, пише з Европи один із накомих автора тих стрічок, доки є тут американська армія. Заберуться американці, так нам всім тут прийде кінець „від червоного заливу". Вибори свобідно переводжені недавно в Австрії, Угорщині виразно свідчать, що там де близько є американська армія, там вибори відбувалися можливо свобідно та населення мало змогу свобідно висказувати свою волю. А ця воля в Австрії, на Мадярщині, а навіть в русофільській Чехії є протисоветська, бо протикомуністична.

Натомісць там, де всевладно панує советська армія (Югославія, Болгарія, Румунія, Польща) там комунізм гуляє усіми нам українцям так добре відомими методами. Тому горячим бажанням тих так важко навіджених війною народів є, щоби американська армія осталa як найдовше, доки Европа не устабілізується.

Але прокомуністичні моряки — видно — є за чим іншим, вони за втратою того значіння, що його добула Америка на континенті Европи, дарма, що вона має моральний обовязок упорядкувати ту частину світа, згідно зі засадами Атлантійського [illegible] Моряків комунофілів це не обходить. Вони волілиб, щоб Америка пішла собі тепер у свій давний ізоляціонізм та віддала цілі народи на поталу нової червоної диктатури.

Ціллю страйку моряків було показати свою силу. Цей страйк немов говорив: знайте ви, панове у Вашинґтоні, що ми можемо, колиб прийшло до чого! Преса доносила, що управа юнії поручила морякам раз пораз телефонувати до Білого Дому, щоби „аж дроти були горячі". Нехай знають нашу силу. Відноситься враження, що провідникам морської юнії залежало не так щоби дроти до Вашинґтону були горячі, як радше, щоби вони були червоні, та ними червону політику накинути американському урядови навіть всупереч інтересам Америки.

Добра рада українцям, що в Америці почервоніли.

Ми певні, що просоветські маневри в Америці будуть тепер повторюватися частіше та втягати тисячі людей Богу духа винних та добрих американців, збаламучених советофільськими лідерами. Ми теж певні, що американці українського роду будуть стояти осторонь такої неамериканської роботи, що несе користь не Америці, але Советам, тепер вже виразно політичному суперникови Америки. Ми певні, що наші люди не дадуть себе втягнути в таку роботу, що може опанувати добре імя американських українців та свободолюбні традиції українського народу. На випадок конфлікту поміж Америкою та Советами такі учасники маневрів потерпілиб болюче. Тому немає американцям українського роду що робити на маневрах проти інтересів Америки, якій вони винні довговічної повної льояльности.

ДЛЯ КРАЩОГО ЗАВТРА ЗАТРИМУЙТЕ СВОЇ ВОЄННІ БОНДИ!

ОЛЕКСАНДЕР ЛУГОВИЙ

БЕЗХАТНИЙ

(Повість з іміґрантського життя в Канаді, нагороджена на Літературнім Конкурсі У. Н. Союзу).

126) (Всі права застережені)

Добра четвертина населення Домінії на державній допомозі, головно робітництво й близько третина фармерства. Допомогою робітництво зведене на манівці. Довголітня допомога вбила у великій його скількости всяку охоту до праці і самодіяльности. Витворюється поволі тип робітника-невільника, звикшого одержувати все готове від свого пана ,що і в кращі часи не зуміє дати собі ради. Торговий світ з робітництвом заграє, не скупиться в обіцянках. Натворено всяких робітничих союзів, копальняних, лісових, кравецьких, взуттєвих і просто безробітних спілок, влаштовуються „голодові" походи у столиці провінцій і Домінії. Але нема одної робітничої спілки, союзу, що охоплював би всі ділянки праці. Проводирі спілок часто ставленики капіталу, або скрайні ліві, діячі комуністичного інтернаціоналу. З робітництвом мають стільки спільноти, поскільки живуть з робітничих вкладок. Тимто проводирі диктують робітництву свої умови — часом в порозумінні з капіталом, за солідні охлапи, а здебільша за вказівками інтернаціоналу, з метою викликати соціялістичну революцію і також дістають охлапи зовні. Завдання хліборобів відкрити робітництву очи, допомогти створити один сильний робітничий союз, витворити між хліборобом і робітником щирі братерські взаємини, солідарність і співпрацю; кожного робітника-пролетаря обуржуазити. Нужді і пониженню продукуючих кляс треба положити кінець. Без революцій, розрухів, позбавлення майна або й життя своїх противників, тільки шляхом законодатним. А для того необхідно, щоб представники продукуючих кляс засіли в законодатних установах. Закони однаково охоронятимуть заможного й незаможного, інтеліґента і чорнороба без вирізнення національности. Охоронятиметься право кожного жити, чесно працювати і здобутками своєї праці користатися. Не буде великих багацтв в руках одної особи, та не буде й бездомних бідаків. Тоді повстане співпрацею кляс міцно споєна монолітна Канада, без економічних кріз і ґешефтярських „бумів". Прамувати до утворення такого ладу, обоснованого на щирости, чести й вирозумінні — святий обовязок кожного канадійця...

Праця над зорґанізованням хліборобів надто тяжка. Треба поставити собі максимальні завдання і всіми силами старатися їх досягнути. Згуртовання хліборобських дистріктів у кооперативні відділи, заснування крамниць, майстерень, гарбарень, млинів, позичково-зберігавчих кас, чи навіть банків. Заведення сиротинців зо школами для малолітних хліборобських сиріт, притульків для немічних. Залісення покинутих у наслідок посухи південних дистриктів хліборобських провінцій. Ці завдання необхідно виконати безумовно, а для того працювати і працювати. Осягнеться мету — хлібороби виграли, не осягнеться — без зневіри шукатиметься інших шляхів, інших способів. Віра в успіх задуманого діла, витривалість — буде дороговказом до мети і кращої майбутности...

Хлібороби — люди праці. Не можуть вони довго переговорювати, конферувати, тижнями по конференціях бенкетувати .З бенкетом на фармі не розженешся... Зїхалися, обговорили — і до дому, рішення свої переводити в життя.

Вислідом нарад Дорінсайдів з Безхатним зявилася постанова — скликати перший хліборобський зїзд на половину жовтня, коли фармерство обмолотиться. На зїзді прилюдно обговорити хліборобські пекучі потреби, заманіфестується зріст орґанізації, вирішиться, як далі бути. А разом поставиться домагання противному хліборобам світови не легковажити сил хліборобської кляси. Не сподівалися ініціятори багатолюдного зїзду: делеґатів з орґанізованих околиць могло прибути всього десяток, та могли прибути хлібороби з неорґанізованих околиць, новим рухом зацікавлені.

Розїхалися — і знов почалася кропотлива праця над підготуванням зїзду. Кожна вільна хвиля присвячувалася тій праці, до того й молочення забирало годин дванацять кожної доби. На все більш критичну ситуацію в світі не мали часу зважати, та й не цікавилися нею. Понад сподівання ініціяторів зголосилися представники фармерських кольоній з провінцій, де відділів ще не було. Належало подумати де, у якій околиці зїзд відбудеться, як делеґатів розмістити, підготовити плян праці, бо час ішов надто швидко...

І тоді, саме у час молочення, вибухла Друга Світова Війна. Перед всіма суспільними клясами Канади виникли нові завдання, нові обовязки, звязані з обороною Країни і нові пекучіші потреби...

(Кінець).

ПОШИРЯЙТЕ „СВОБОДУ".

Комунікат Центрального Українського Допомогового Бюра в Лондоні

Заходами Українського Канадійського Допомогового Фонду й Злученого Українського Американського Допомогового Комітету, в місяці вересні б. р. заснувалося в Лондоні „Центральне Українське Допомогове Бюро", як репрезентація обох згаданих допомогових інституцій. З того часу праця розвивалася, а з нею й характер Бюра дещо змінився. Зясувати це й подати до відома ширшого українського громадянства різні інформації — оце й є завдання цього комунікату.

1. Ц. У. Д. Бюро.

Як уже сказано, в своїх початках Ц. У. Д. Б. було тільки репрезентацією канадійської і американської української допомогової акції. Та згодом Бюро ставало централею всеї допомогової акції. В перших днях існування Бюра, Український Допомоговий Комітет Великої Британії, покликаний до життя зборами, що відбулися 27-го липня б. р., висловив бажання підпорядкуватися Бюрові й визнати його також і за свою централю. Минувшого місяця наспіла каблеграма Аргентини від тамошнього українського допомогового комітету, за підписами пп. Песцьоровського, Кривого й Білопольського, зголошуючи свою приналежність до Ц. У. Д. Б. Також і Український Допомоговий Комітет в Бельгії, в листі з 15. пише: „...ми рішаємо признати „Центральне Українське Допомогове Бюро" за керівний Центр допомогової акції і підпорядкуватися йому..." В добавок, на конференції представників всіх українських біженців в Німеччині й Австрії, що відбулася недавно у Франкфурті, ухвалено резолюцію тісно співпрацювати з Ц. У. Д. Б. у Лондоні. І так, фактично, Ц. У. Д. Б. стало централею всеї української допомогової акції. Провадять Бюром: Сотник летунства Богдан Панчук і Сотник Святослав Фроляк, з помічччю інших старшин і вояків канадійської армії. Це адміністраційне тіло. Праводавча влада Бюра знаходиться в руках Дирекції, що складається з делеґатів-представників поодиноких допомогових орґанізацій, що входять у склад Ц. У. Д. Б. Сподіємося, що в коротці буде скликана конференція Дирекції. Слід зазначити, що вся праця в Бюрі є добровільна й що ніхто, за винятком найменої анґлійської стенографки, не дістає жадного грошевого винагородження.

2. Праця Ц. У. Д. Б.

Чи не найважніше завдання Бюра є навязувати й вдержувати тісний контакт з усіми урядовими, півурядовими й харитативними орґанізаціями на терені Вел. Британії, як також із орґанізаціями світового маштабу, які мають свій осідок у Лондоні. Крім цього, Ц. У. Д. Бюро інформує важніші круги про положення українських збігців, бореться за признання їх за політичну еміґрацію з усіми правами, що такій еміґрації належуться, та інтервенює перед відповідними чинниками у випадках насильства й безправства доконаних над українськими біженцями в західній Европі.

Одним із завдань Бюра є теж несення допомоги нещасним скитальцям. Для цього потрібно збирати всі інформації про число, умовини життя, місцевости, де знаходяться українські табори, і т. д. Бюро має велику мапу на стіні із шпильками в місцевостях, де є більші скупчення українців-скитальців. Побіч, на картočках, є виписані всі відносні дані. На підставі наших квестіонарів та звітів, що їх присилають Бюрові українські - канадійські вояки з континенту й самі збігці, зорґанізовано поазбучну й поіменну картотеку, де кожний біженець є зареєстрований на окремій картці з усіми подробицями про нього. Таких карток маємо вже біля 1,000, однак, це тільки невеличка частина всіх збігців. Маємо також відділ розшуків. В пошукуваннях за збігцями користуємося відділом пошукувань УНРРА.

Завданням Бюра є також координувати допомогову акцію українських комітетів. З цією ціллю ведеться обширна кореспонденція і виміна думок і матеріялів та інформацій.

Не мала часть праці Бюра є також полагодження кореспонденції з поодинокими особами в Европі, Новому Світі, пол. Америці, і навіть Азії і Африці. Кореспонденція з Европи від збігців це по більшій части прохання віднайти їм рідних, прохання за поміччю, та просьби за порадою й інформаціями. Подібна також і канадійська й американська кореспонденція. На цьому місці хочемо пояснити, що ми полагоджуємо велику частину цього останнього листування при помочі нашої стенографки — отже тому листи писані по анґлійськи.

3. Допомога.

Нашим скитальцям найбільше дається в знаки брак відповідного, теплого одягу та взуття, бо УНРРА звертає головну свою увагу на прохарчування. З надходячою зимою ця потреба зростає. Не достає збігцям також харчів, головно товщів і цукру в їхній дієті. Відчувається брак лікарств і писаного українського слова. А вже найбільше лихо — це невідоме завтра. Положення збігців ще не ясне, їх і дальше примушують і насильно вивозять до сов. Росії. Як бачимо з цього, конечна є широка й всебічна поміч.

4. Допомогова акція.

Ц. У. Д. Б. само безпосередньо не помагає поодиноким українським збігцям, бо його завданням є керувати допомоговою акцією. За порадою Бюра, американський, канадійський і арґентинський комітети посилають матеріяльну допомогу впрост до існуючих комітетів на континенті, а ці розпроділюють цю допомогу між збігців, що знаходяться в даній державі й що найбільше потребують помочі. Тут належить згадати, що допомогу зза океану, у формі грошей і одежі, одержали вже допомогові комітети в Бельгії, Франції і Швайцарії.

Там, де нема допомогового комітету, як напр. у Німеччині, Бюро безпосередньо допомагає українським скитальцям. Воно так буде доки не повстане там один, репрезентаційний комітет. На практиці, ця допомога до сьогоднішнього дня є незначною зогляду на комунікаційні й транспортові труднощі. Відомож, що з цивільними особами на терені Німеччини й Австрії нема ще поштового звязку. Звичайною дорогою не можна було досі висилати нашим біженцям у тих краях ні листів, ні пакунків. Курсувала тільки полева, військова пошта. Використовуючи цей факт, Бюро висилає харчеві пачки до українських вояків у канадійській армії, які роздають їх місцевим українським збігцям. Для прикладу, зацитуємо уривок з одного листа (з числа багатьох подібних листів) від українських скитальців, що в цей спосіб одержали поміч.

„Маємо за шану Вас повідомити, що громада українців із Ольденбурґу дістала до цих пор 3 пакунки із поживою від Вашого Бюра. За цю посилку Вам щире Спаси-біг! Про конечність помочі тут не будемо писати, про це Ви самі добре знаєте. Головно тепер під цю пору поміч конечна, а головно велика моральна поміч, бо всіми хтось інший інтересується, а нашими людьми ніхто. **Вже та думка лише, що хтось нами опікується — це велика моральна поміч.** Ще раз — щира подяка!"

Булоб побажаним і є конечним, щоб українське громадянство присилало на адресу Союзу Українських Канадійських Вояків (адреса та сама, що й Бюра) якнайбільше пачок з харчами, одежою і українськими книжками. Кажемо на адресу СУКВ тому, що в цей спосіб можна присилати пачки до 14 фунтів ваги, коли до Бюра дозволяють тільки 5 фунтові пачки присилати. В добавок, СУКВ має спеціяльний дозвіл від міністерства харчів висилати з Англії на континент до вояків (які роздають харчі українським біженцям) пачки з харчами й іншими речами. У відсутності інших способів доставити допомогу нашим збігцям у Німеччині, треба використати цю одиноку можливість у 100 відсотках! Отже присилайте пакунки, рятуйте братів і сестер наших! Жертви в грошах належить слати в Канаді до Укр. Кан. Доп. Фонду:

Ukrainian Canadian Relief Fund,
P. O. Box 2136
Winnipeg, Man., Canada.

а в ЗДПА до Зед. Укр. Амер. Доп. Комітету:

United Ukrainian American
Relief Committee
P. O. Box 1661
Philadelphia 5, Pa., U. S. A.

Уважаємо, що не треба добирати крилатих слів, щоб апелювати до Вас за поміччю нашим нещасним братам.

5. Українські Допомогові Комітети.

Крім уже згаданих допомогових комітетів у Канаді, ЗДПА, Арґентині, Вел. Британії і Бельгії, на днях повстав обєднаний допомоговий комітет у Франції, який, за нашими відомостями, очолює о. Мітрат Перрідон, гр. кат. парох Парижа. На терені Італії діє Український Громадський і Допомоговий Комітет, очолений Преосв. Ів. Бучком. У Швайцарії існують дві українські допомогові інституції: Укр. Червоний Хрест з дир. Бачинським на чолі, та орґанізація, яка в скороченні, з французького, зветься А. С. У. Р. (Швайцарський Комітет Помочі Потерпівшим Українцям і Жертвам Війни). На жаль, між цими обома орґанізаціями нема такої співпраці й порозуміння, якого справа рятування наших скитальців вимагає.

6. Бельґійський Комітет.

Український Допомоговий Комітет у Бельґії працює дуже справно й успішно й йому на цьому місці належиться велике признання. Крім чисто допомогової праці, він видає свій орґан „Вісті", якого вийшло вже чотири числа. Зорґанізував також кооперативне видавництво, яке вже зачало друкувати українські книжки. Багато зроблено для українського студентства, що студіює на ліежському університеті. Їх є споре число; У. Д. К. у Бельгії створив для них бурсу й виплачує їм **з власних фондів** стипендії. Українське громадянство в Канаді й ЗДПА повинно щедро жертвувати на цю ціль і уможливити нашому студентству закінчення студій, тим більше, що фонди, якими комітет у Бельгії досі диспонував, вже на вичерпанні.

7. Табори збігців.

В британській і американській зоні Німеччини й Австрії наші скитальці переважно живуть по таборах УНРРА. Через те, що вони переповнені й в них живуть люди як оселедці, багато збігців живе приватно. Мусять платити за мешкання самі й жити на пайках, що призначені також для місцевого населення. Українські збігці живуть в більшій части в окремих українських таборах, хоч споре число живе разом з поляками в польських таборах. Дуже дошкулює і відємно впливає на наших збігців безділля. По таборах орґанізовані різного роду курси. Є також біля 10 українських ґімназій і принайменше 4 вищих шкіл, між ними й подебрадська УТГІ. Їм недостає паперу, приладдя, та підручників. Оце, в кількох словах, те, що ми хочемо сказати. Слідіть за наступним комунікатом.

За Управу Ц. У. Д. Б.:
Б. Панчук, голова;
С. Фроляк, секр.
(Через Канцелярію КУК).

ВИЛИЕМ ҐРІН, президент Американської Федерації Праці, знятий у хвилині, як опускав Білий Дім, де конферував з през. Труманом.

БУТИ ЧЛЕНОМ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ ЗНАЧИТЬ, НАЛЕЖАТИ ДО ТАКОЇ ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ, ЩО ПОБУДОВАНА НА ПЕВНИХ, ТРІВКИХ І СОЛІДНИХ ОСНОВАХ.

НОВІ КНИЖИ

TARAS SHEVCHENKO. The Poet of Ukraine. Selected poems. Translated with an introduction by CLARENCE A. MANNING. Ukrainian National Association, Jersey City, New Jersey, 1945, pp. VI+217.

На зміст цеї книжки, прикрашеної на початку фотографією Т. Шевченка, складаються такі уступи і поеми:

Нестає мешкальних домів

Кріза в справі мешкань переходить майже у політичну крізу. У Білому Домі приготовляються навіть на такий похід невдоволених ветеранів, як свого часу після першої війни відбували похід за бонус. Губернатори, сенатори, міські управи, військові команданти відбувають конференції, щоб зарадити лихови.

Чи справді так є, що нестає домів для людей? А як так, звідки це пішло?

Вчасі війни заохочували молодих людей заключати супружа. Молоді робітники купували переїзні мешкання на возах „трейлерс" і гнали світами за працею. Воєнна конечність створила фабрики, подекуди мешкальні доми для робітників, а решта робітників мешкала на трейлерах. Вояки, які пібралися, оставляли жінки при родинах, самі пішли мешкати в касарнях. На світ прийшло багато дітей у таких полишених вдома жінок, а вони тепер хочуть жити із своїми чоловіками, що поверталися з війни. Кажуть, що вже тепер бракує 1,200,000 мешкальних домів.

У наступнім році положення ще погіршиться. За обчисленнями, коли повернуть свіжі ветерани, у містах забракне свіжих 1,900,000 мешкань. Таке твердить Краєва Агенція Мешкань. Разом, як кажуть, у наступнім році забракне 3,100,000 мешкань. Положення ще погіршиться тим, що правильні нові подружжа теж бажають мешкань окремо від своїх батьків. Отже недостача мешкань це важна проблема.

Щоб зарадити недостачі скликає Краєва Агенція Мешкань конференцію на 17 й 18 грудня до Вашингтону. У конференції візьмуть участь будівничі, банкирі, представники робітничих юній. Їх ціль така, щоб приспішити будову нових домів. Міжтим відповідальні урядові чинники мають свою програму для таких справ. У конґресі появився проєкт створити уряд будови домів і на його чолі поставити людину з міністеріяльною платнею і відповідальністю, щоб уложив цілу програму будови домів. Така програма вимагає в першу чергу жури за матеріял. Виявляється, що наприклад у південних стейтах, звідки привозять соснові дошки, нема кому рубати ліса і різати дошки. Тамошні нігри, заманені високою платнею в північних стейтах у воєннім часі, виеміґрували на північ, і нема кому приготовити лісовий матеріял на будову. Значить, треба журитися за розбудовчу програму від основ.

На цілком протилежнім кінці цеї програми є справа законодавства. За воєнних часів переведено закон для будови робітничих домів. Тепер требаб поправити цей закон, щоб перевести будову домів для ветеранів на подібний лад. На це треба федеральних фондів і пляну, як розбірати робітничі доми і перевезти їх в інші місця, а там їх знову зложити і віддати до вжитку ветеранів.

Зрештою президент видав зазив до конґресу, щоб перевести загальну програму будови нових домів в цілому краю, безогляду на це, чи їх потребуватимуть ветерани, чи звичайні громадяни. Законопроєкт в цій справі вніс в сенаті сенатор Ваґнер. На підставі його плянів будова нових домів малаб буди переведена упродовж пяти літ, а для самих дослідів, як це зробити, конґрес мав би ухвалити видаток 12 з половиною міліонів долярів. Федерал Гавзинґ Адміністрейшен має подбати про сфінансування будови і про забеспеку сплати, а Бюро Адміністрації Цін має придумати висоту комірного для будучих мешканців.

Окремий є плян, як дати позичку мунісипалам для сфінансування будови тисячів малих домів або великих спільних мешкальних будинків.

Становище президента Трумана в справі недостачі мешкань звісне з його листу до нюйорської міської ради. Він звертає увагу, що недостача мешкань є більшою загрозою для краю, ніж показалася загроза безробіття після війни і вкладає обовязок мунісипалам, як зарадити цій недостачі головно тому, що недостачею мешкань найбільше діткнені ветерани. При цій нагоді президент звернув увагу мунісипалам, щоб вони старалися переводити в життя різні прилюдні розбудови і тим способом причинялися до зменшення страху про безробіття.

ҐЕН. ПЕТРИК Ж. ГОРЛІ, бувший амбасадор до Китаю, промовляє перед Сенатським комітетом для заграничних справ, щоб виправдати свої закиди, будьтоби деякі урядовці з департаменту стейту працювали проти уряду Чянґ Кай Шека в Китаю, а на користь китайських комуністів.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

БОФАЛО, Н. Й. — Бр. св. О. Николая, від. 127, повідомляє місцевих і позамісцевих членів, що **річні збори** відбудуться в неділю, 16. грудня, в гали церковній, по Сл. Божій. На зборах буде вибір уряду на 1946 рік. — П. Володко, секр.

КЛІВЛЕНД, О. — Сестр. Н. З. П. Діви Марії, від. 112, повідомляє, що місячні збори відбудуться в неділю, 16. грудня, зараз по другій Сл. Божій. Просимо всіх явитися на ці збори і вирівнати свої вкладки. — За уряд: Марія Ліска, предс.; Параня Різун, скарб.; Катерина Ґабрівська, фін. секр.; Ева Лялук, рек. секр.

ВЕСТ ІСТОН, ПА. — Тов. ім. Б. Хмельницького, від. 137, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що **річні збри** відбудуться в неділю, 16. грудня, в годині 1. пополудні, в гали парохіяльній. Просимо всіх членів явитися на час б,о будемо мати важні справи до вирішення. Також буде звіт уряду і контр. комісії та вибір уряду на 1946 рік. — За уряд: Ф. Сагатий, предс.; М. Підгайний, кас.; М. Колодруб, секр.

РАЧЕСТЕР, Н. Й. — Бр. св. Йосафата, від. 217, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що **річні збори** відбудуться в неділю, 16. грудня, в годині 2. пополудні точно, в гали парохіяльній. Приявність всіх членів є конечна, бо маємо важні справи до вирішення. Буде читання статуту і вибір уряду на 1946 рік. Довгуючих членів взиваємо вирівнати довги, бо інакше будуть суспендовані. — За уряд: М. Яцула, предс.; Т. Шурґот, кас.; А. Іванів, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Місячні збори Тов. Зоря, від. 69, відбудуться в суботу, 15. грудня, в год. 8. вечір, в церковнім домі св. Юрія, 33 Іст 7. вул. Просимо всіх членів прийти на збори. — М. Ликтей, секр.

НОРТГЕМПТОН, ПА. — Сестр. св. Ольги, від. 318, повідомляє всіх своїх членкиць та членів, що **річні збори** відбудуться в неділю, 16. грудня, в 2. годині пополудні, в гали церковній. Буде звіт контролі і уряду та вибір уряду на 1946 рік. — За уряд: П. Маслюк, предс.; В. Дворняк, кас.; І. Брощак, секр.

ПЕРТ АМБОЙ, Н. ДЖ. — **Річні збори** Бр. св. О. Николая, від. 104, відбудуться 16. грудня, точно в годині 3. пополудні, в гали де звичайно. Просимо всіх членів прийти на ті збори, бо буде звіт уряду і контр. комісії та вибір уряду на 1946 рік. — За уряд: М. Вітів, предс.; М. Зельвак, секр.-кас.

РАЧЕСТЕР, Н. Й. — **Річні збори** Тов. У. Н. Дому, від. 316, відбудуться в суботу, 15. грудня, в годині 8. ввечір, під ч. 831 Джозеф Еве. Просимо всіх членів прийти на означений час. На зборах буде вибір уряду на 1946 рік. — Д. Братусь, гол.; В. Гурянський, фін. секр.; Н. Магомет, кас.; В. Іванців, рек. секр.

ГВАЙТСТОН, Н. Й. — Тов. Просвіта, від. 129, повідомляє, що **річні збори** відбудуться в суботу, 15. грудня, в 8. год. ввечір, під ч. 149-20 — 9 Еве. Просимо всіх членів прийти, бо є важні справи до полагодження і буде вибір уряду на 1946 рік. Не явившийся член заплатить кару згідно зо статутом. — М. Баран, предс.; М. Бринь, кас.; М. Дзирський, секр.

МАГАНОЙ СИТІ, ПА. — Повідомляємо членів Тов. Запорозка Січ, від. 305, що **річні збори** відбудуться в неділю, 16. грудня, в годині 12:15, в церковній гали. Просимо всіх членів прийти на означений час, а довгуючих членів просимо вирівнати свої залеглости. Просимо членів вписати своїх дітей до У. Н. Союзу і приведіть своїх знайомих і кревних щоби вписати в члени. На зборах будуть важні справи до полагодження, буде звіт контролі за 6 місяців і вибір урядників на 1946 рік. — За уряд: І. Годованець, предс.; М. Тихоневич, кас.; М. Гентош, секр.

ДЛЯ КРАЩОГО ЗАВТРА ЗАТРИМУЙТЕ СВОЇ ВОЄННІ БОНДИ!

БЕТЛЕГЕМ, ПА. — Збори Бр. св. Димитрія, від. 288, відбудуться в неділю, 16. грудня, в гали парохіяльній, в годині 12. сполудне. Уряд просить членів явитися на збори, бо є важні справи до полагодження. Довгуючі члени мають прийти і вирівнати свої залеглости. — За уряд: Ю. Загвоцький, предс.; Д. Мушастий, кас.; А. Данилюк, секр.

ВОДЕРВЛІТ, Н. Й. — **Річні збори** Тов. ім. Богдана Хмельницького, від. 13, відбудться в неділю, 16. грудня, в годині 2:30 пополудні, в Українськім Домі. Просимо всіх членів явитися на збори і привести зі собою нових членів. Буде вибір урядників на 1946 рік. — П. Ковальчик, предс.; Ф. Євусяк, кас.; І. Урбан, секр.

САВТ ПЛЕЙНФІЛД, Н. ДЖ. — Відділ 312 повідомляє членів, що **річні збори** відбудуться 15. грудня, в годині 7:30 ввечір, в домі парохії при Делмор ул. Обовязком кожного члена є бути на зборах, бо буде вибір уряду на 1946 рік і багато нови хсправ. — С. Туз, предс.; В. Хміль, секр.

ЙОНҐСТАВН, О. — Бр. св. Арх. Михаїла, від. 140, повідомляє всіх своїх членів, що **річні збори** відбудуться 16. грудня, в церковній гали, 526 Вест Райен Еве, зараз по Сл. Божій. Всі члени повинні прийти на річні збори, бо буде звіт і вибір уряду на 1946 рік та інші справи. — С. Роган, предс.; М. Когут, кас.; І. Кравець, секр.

ЕЛМАЙРА, Н. Й. — Тов. ім. Івана Франка, від. 271, подає до відома, що **річні збори** відбудуться в неділю, 16. грудня, в 2. годині пополудні, в гали У. Н. Дому на Лакавана Еве. Просимо членів прийти на збори, бо буде вибір уряду на 1946 рік. Довгуючих членів просимо вирівнати свої залеглости. Ті члени, що ніколи не приходять на збори, повинні прийти хоч на річні збори і вислухати звітів. — Г. Левуш, предс. і кас.; В. Шабатура, секр.

НЮАРК, Н. ДЖ. — Тов. ім. Богдана Хмельницького, від. 133, повідомляє всіх членів, що **річні збори** відбудуться 15. грудня, в 8. годині ввечір, в гали Юкрейнієн Сентер, 180 Вілем ул. Просимо всіх членів прийти на збори, бо буде вибір уряду. — М. Бруніцька, предс.; І. Андрійчин, секр.; З. Литвиніський, касієр.

ВУНСАКЕТ, Р. АЙ. — Місячні збори Тов. Запорозька Січ, від. 206, відбудуться в неділ, 16. грудня, в парохіяльній салі, 74 Герис Еве., в годині 1. пополудні точно. Просимо всіх членів прийти на ці збори, бо будуть важні справи до полагодження і буде вибір уряду на 1946 рік. — І. Околіта, предс.; І. Кокольський, секр.; О. Косюк, кас.

ВЕСТ САЙД НЮ ЙОРК. — Тов. Свобода, від. 194, повідомляє всіх своїх членів, що **річні збори** відбудуться в суботу, 15. грудня, в годині 7:30 ввечір, під ч. 350 Вест 41. ул. Обовязком кожного члена є прийти на річні збори і заплатити залеглі вкладки. Є важні справи до полагодження. Буде звіт уряду за 1945 рік і вибір уряду на 1946 рік. На минулих зборах рішено, що хто з членів не прийде на річні збори, буде караний 50 ц. а уярдник 1 дол. — За уряд: Н. Марків, предс.; Т. Пітула, кас.; С. Гнатишин, секр.

КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ. — Тов. Запорозька Січ, від. 342, повідомляє всіх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 16. грудня, в годині 2. пополудні в Українські Павільоні. Просимо всіх членів прийти на ці збори і заплатити свої вкладки, бо уряд мусить цего місяця скорше заслати розмет до У. Н. Союзу. Пригадуємо довгуючим членам, щоби заплатили свою залеглість на цих зборах, бо інакше будуть суспедовані. — І. Савчак, предс.; А. Скоципець, кас.; І. Маркович, секр.

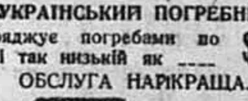
СТЕМФОРД, КОНН. — **Річні збори** Бр. св. Арх. Михаїла, від. 350, відбудуться в неділю, 16. грудня, в годині 3. пополудні, в церковній гали на Ґрінвіч Еве. Просимо всіх членів і членкиць прийти на ці збори, бо буде звіт уряду і контр. комісії та вибір уряду на 1946 рік. Просимо приєднувати нових членів. — В. Карий, предс.; В. Блащук, кас.; І. Михайлишин, секр.

ЕЛІЗАБЕТ, Н. ДЖ. — Бр. св. Арх. Михаїла, від. 142, повідомляє всіх своїх членів, що **річні збори** відбудуться в суботу, 15. грудня, в год. 7:30 ввечір, в гали У. Н. Дому, 212 Фултон ул. На порядку дня звіт урядників і контр. комісії, вибір урядників на 1946 рік та інше. Хто з членів завважив, що в статуті є невідповідний параґраф, може внести його поправку на зборах. Всі місцеві і позамісцеві члени обовязані бути на цих зборах, а довгуючі мають вирівнати свої залеглости. — За уряд: Я. Лещак, предс.; П. Пілат, кас.; П. Остапчук, фін. секр.; М. Костів, рек. секр.

БЕНТЛЕЙВІЛ, ПА. — Бр. св. Михаїла, від. 109, повідомляє всіх членів, що **річні збори** відбудуться в неділю, 16. грудня, в гали „Іґл", в годині 2. пополудні. Просимо членів прийти на збори, бо маємо важні справи до полагодження і буде вибір уряду на 1946 рік. На минулих зборах ухвалено, що котрий член не явиться на зборах і подасть важної причини, буде караний 1 дл. а урядник 2 дол. — За уряд: П. Василик, предс.; Н. Мороз, кас.; П. Мачужак, секр.

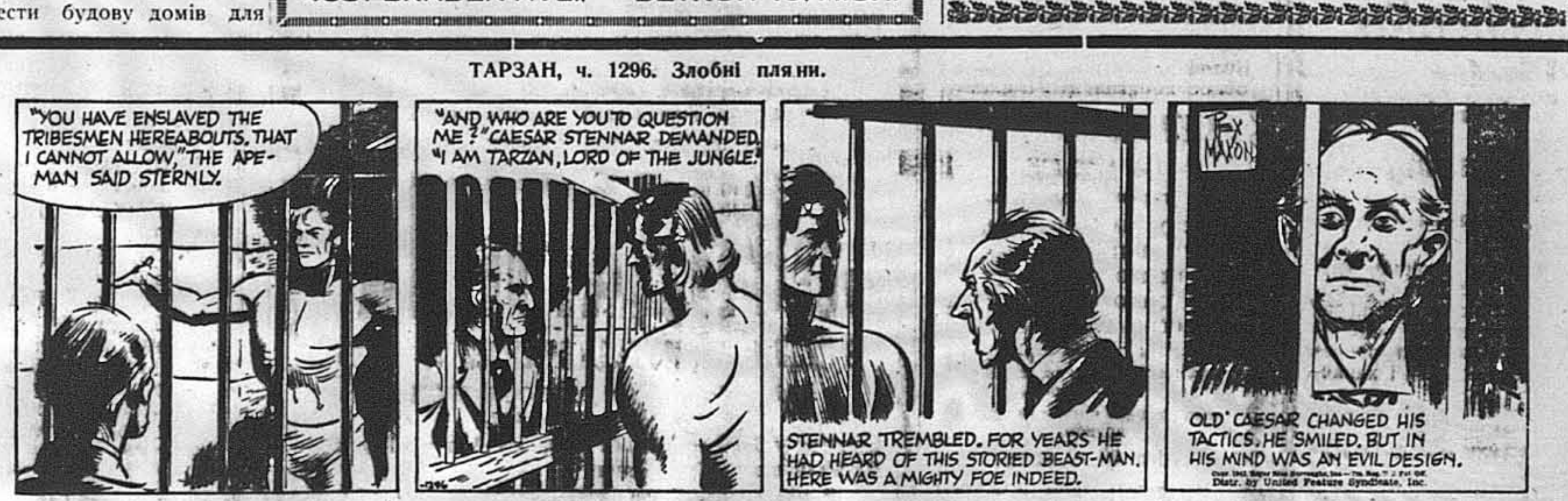

ТАРЗАН, ч. 1296. Злобні пляни.

„Ти поневолив тутешніх людей, а я на це не можу дозволити" — заявив гостро печерний чоловік.

„А хто ти такий, щоб мене про це питати?" — визиваючо заговорив Стенар. „Я Тарзан, пан джунглів".

Стенар затремтів. Літами цілими він наслухався про цього дикого чоловіка. А був це справді могутній ворог.

Тоді старий Цезар змінив свою тактику. Він усміхнувся, але в його сміху видно було якийсь зловіщий плян.